

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ammattikorkeakoululain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan ammattikorkeakoululakiin lisättäviksi säännökset ammattikorkeakoulun opiskelijakunnasta. Ammattikorkeakoulujen opiskelijakunnat olisivat yliopistojen ylioppilaskuntien tapaan julkisoikeudellisia yhdistyksiä, joihin kuuluisivat kaikki ammattikorkeakoulun päätoimiset opiskelijat. Opiskelijakunnan julkisena tehtävänä olisi järjestää opiskelijoiden edustajien vaali ammattikorkeakoulun hallitukseen ja muihin monijäsenisiin hallintoelimiin sekä osallistua

ammattikorkeakoulun muuhun toimintaan. Ammattikorkeakoulun opiskelijakunta olisi osa ammattikorkeakoulua. Nykyiset vapaaehtoisen jäsenyyteen perustuvat opiskelijayhdistykset purettaisiin.

Lisäksi ammattikorkeakoulun sisäistä hallintoa koskevia säännöksiä tarkistettaisiin eräiltä osin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 2004.

PERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö

Ammattikorkeakoululain (351/2003) 2 §:n mukaan ammattikorkeakoulut ovat osa korkeakoulujärjestelmää. Ammattikorkeakoulut ja yliopistot muodostavat yhdessä korkeakoululaitoksen. Ammattikorkeakoululla on lain 3 §:n mukaan sisäisissä asioissaan itsehallinto. Ammattikorkeakouluun kuuluvat sen jäseninä päätoimiset opettajat, muu päätoiminen henkilöstö ja päätoimiset opiskelijat. Ammattikorkeakoulun sisäistä hallintoa hoitavat lain 10 §:n mukaan hallitus ja rehtori. Hallituksessa ovat lain 11 §:n mukaan edustettuina ammattikorkeakoulun muu johto, päätoimiset opettajat, muu päätoiminen henkilöstö ja päätoimiset opiskelijat sekä elinkeino- ja muun työelämän edustajat. Hallituksen puheenjohtajana toimii rehtori. Hallituksen jäsenten valinnasta määrätään ammattikorkeakoulun säännöissä.

Yliopistolain (645/1997) 40 §:n mukaan kaikki yliopiston opiskelijat, jotka on otettu

opiskelijoiksi alempaan ja ylempään korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin, kuuluvat ylioppilaskuntaan. Ylioppilaskunnan tarkoituksena on olla jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiä. Ylioppilaskunnat osallistuvat yliopistossa opiskelijoiden kannalta tärkeiden toimintojen ylläpitämiseen. Opiskelijat kuuluvat yliopistoyhteisöön, ja ylioppilaskunta on osa yliopistoa. Ylioppilaskunnan tehtävänä on valita opiskelijoita edustavat jäsenet yliopiston hallintoelimiin sekä osallistua opiskelijoiden terveys- ja asuntopalveluiden järjestämiseen.

Ammattikorkeakoululaissa ei ole yliopiston ylioppilaskuntia vastaavia säännöksiä opiskelijoiden toiminnasta. Opiskelijoiden yhteistoiminta ammattikorkeakouluissa on rakennettu vapaaehtoisen jäsenyyteen perustuvien opiskelijayhdistysten pohjalle. Nämä yhdistykset eivät kuitenkaan voi edustaa ammattikorkeakoulun kaikkia opiskelijoita.

Hallituksen esitykseen ammattikorkeakoululaiksi ja laiksi ammatillisesta opettajankoulutuksesta (HE 206/2002 vp) sisältyi yliopiston ylioppilaskuntaa vastaava säännös ammattikorkeakoulun opiskelijakunnasta. Eduskunnan perustuslakivaliokunta katsoi lausunnossaan (PeVL 74/2002 vp) säännöksen olevan vastoin perustuslaissa turvattua yhdistymisvapautta, ja tämän vuoksi sivistysvaliokunta mietinnössään (SiVM 19/2002 vp) poisti säännöksen lakiehdotuksesta. Hyväksyessään 18 päivänä helmikuuta 2003 ammattikorkeakoululain eduskunta edellytti hallituksen huolehtivan siitä, että ammattikorkeakoulujen opiskelijakuntien asemaa koskeva hallituksen esitys annetaan pikaisesti niin, että ammattikorkeakoulujen opiskelijakuntien asema nostetaan yliopistojen ylioppilaskuntien tasolle.

1.2. Ammattikorkeakouluissa toimivat opiskelijayhdistykset

Ammattikorkeakoulut muodostettiin 1990-luvulla pääsääntöisesti aikaisemmin opistoasteen ja ammatillisen korkeasteen koulutusta antaneista oppilaitoksista nostamalla niissä järjestetty koulutus korkeakoulutasoiseksi ja sulauttamalla oppilaitokset yhteen monialaisiksi ammattikorkeakouluiksi. Koulutuksen tasoa nostettiin luomalla uusia, muuttuvan työelämän tarpeet paremmin huomioon ottavia koulutusohjelmia. Ammattikorkeakoulujen kehittyminen vanhojen ja koulutusaloitetaan vanhojen oppilaitosten pohjalle on vaikuttanut myös ammattikorkeakouluissa toimivien opiskelijayhdistysten muotoutumiseen ja kehittämiseen. Opiskelijayhdistykset ovat tietoisesti halunneet kehittyä itsenäisiksi korkeakouluopiskelijoiden edunvalvojiksi. Toisaalta samalla on kuitenkin kyetty säilyttämään vahvat perinteet ja tavat, jotka tukevat korkeakoulu yhteisön sisällä toimivan opiskelijayhdistyksen ja sen jäsenten toimintaa. Vanhat opistoasteen koulutusta antaneiden oppilaitosten opiskelijayhdistykset toimivat useissa tapauksissa edelleen ammattikorkeakoulujen opiskelijayhdistysten alaisuudessa koulutusajajärjestöinä. Vanhimmat näistä ovat toimineet noin 80 vuotta.

Ammattikorkeakoulujen opiskelijayhdistysten keskusjärjestönä toimii Suomen Am-

mattikorkeakouluopiskelijayhdistysten Liitto - SAMOK ry. Siihen kuuluvat jäseninä kaikkien 29 ammattikorkeakoulun opiskelijayhdistykset ja Ahvenanmaan maakunnassa toimivan Högskolan på Åland -nimisen korkeakoulun opiskelijayhdistys. Kaikki ammattikorkeakoulujen opiskelijayhdistykset ovat rekisteröityjä yhdistyksiä. Opiskelijayhdistysten koko vaihtelee ammattikorkeakouluittain. Suurimpiin opiskelijayhdistyksiin kuuluu runsaat 3 000 ja pienimpiin noin 600 opiskelijaa. Järjestäytymisaste opiskelijayhdistyksissä vaihtelee 25 prosentista 66 prosenttiin.

Opiskelijayhdistyksissä ylintä päätösvaltaa käyttää yleensä edustajisto, joka valitsee opiskelijayhdistykselle hallituksen ja muut opiskelijaedustajat.

Opiskelijayhdistykset toimivat ammattikorkeakouluissa opiskelijoiden edunvalvojina osallistuessaan asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon ammattikorkeakoulun hallinnossa. Opiskelijayhdistykset osallistuvat ammattikorkeakoulun ohjauspalveluihin olemalla mukana ohjauksen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Ohjauksessa käytetään usein opiskelijatutorjärjestelmää, joka on osa ammattikorkeakoulun muuta ohjauspalvelua. Opiskelijayhdistykset osallistuvat myös ammattikorkeakoulujen ura- ja rekrytointitoiminnan kehittämiseen olemalla mukana ura- ja rekrytointityöryhmissä ja järjestämällä ura- ja rekrytointitilaisuuksia.

Opiskelijayhdistykset antavat opiskelijoille tarvittaessa apua ja neuvontaa erilaisissa riskitilanteissa, joissa opiskelijoiden oikeusturva on vaarantumassa esimerkiksi opinto-suoritusten arviointitilanteissa. Opiskelijayhdistykset tukevat myös opiskelijoiden jaksamista osallistumalla sosiaalipoliittiseen työhön sekä järjestämällä mahdollisuuksia liikuntaan ja muuhun harrastustoimintaan.

2. Ehdotetut muutokset

Ammattikorkeakoulut ovat osa Suomen korkeakoulujärjestelmää. Korkeakoululaitos koostuu ammattikorkeakouluista ja yliopistoista. Esityksen tavoitteena on saattaa ammattikorkeakoulujen opiskelijat järjestäytymiseltään samaan asemaan kuin yliopistojen opiskelijat. Tähän päästään perustamalla lail-

la ammattikorkeakouluihin julkisoikeudelliset yhdistykset, opiskelijakunnat, jotka edustaisivat ammattikorkeakoulun kaikkia opiskelijoita ja jotka siten voisivat hoitaa julkisia tehtäviä ammattikorkeakouluissa.

Ammattikorkeakoululakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 42 a §, jonka mukaan ammattikorkeakoulussa on opiskelijakunta. Opiskelijakuntaan kuuluvat ehdotuksen mukaan sen jäsenenä ammattikorkeakoulun päätoimiset opiskelijat. Siitä, kuka on päätoiminen opiskelija, säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Asetuksella on tarkoitus säätää, että päätoimiseksi opiskelijaksi katsotaan ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa oleva opiskelija, joka on ilmoittautunut lukuvuonna läsnä olevaksi kokopäiväopiskelijaksi. Ammattikorkeakouluissa on sekä nuorten että aikuiskoulutuksena järjestettävää ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta. Viimeksi mainittua koulutusta voidaan järjestää joko kokopäiväisenä koulutuksena tai muulla tavoin. Opiskelijakunta voisi hyväksyä jäsenikseen myös mainituissa muulla tavoin järjestetyssä koulutuksessa olevia ammattikorkeakoulun opiskelijoita.

Ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan keskeisenä julkisena tehtävänä olisi lakiin lisättävän 42 a §:n 2 momentin mukaan järjestää opiskelijoiden edustajien vaali ammattikorkeakoulun hallitukseen. Sama koskee ammattikorkeakoulun muita monijäsenisiä hallintoelimiä, jotka ammattikorkeakoulun hallitus lain 12 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan asettaa. Nykyisin opiskelijoiden edustajien valitseminen ammattikorkeakoulun hallintoelimiin on mahdollista järjestää vain opiskelijoiden yleisessä kokouksessa, joka on ammattikorkeakoulujen koon huomioon ottaen monissa tapauksissa vaikeaa. Opiskelijoiden edustajien valintaa ei voida antaa vapaaehtoiseen jäsenyyteen perustuvien opiskelijayhdistysten tehtäväksi, koska ne eivät edusta ammattikorkeakoulun kaikkia opiskelijoita.

Opiskelijakunnan tehtävänä on ehdotuksen mukaan osallistua myös ammattikorkeakoulun muuhun toimintaan. Ammattikorkeakoulujen keskeisenä julkisena tehtävänä on ammattikorkeakoulututkintoon johtavan opetuksen järjestäminen. Opetuksen järjestämiseen liittyy kiinteästi opiskelijoiden opintojen oh-

jaustoiminta, josta vastuu ensisijaisesti kuuluu ammattikorkeakoululle ja sen opettajille. Tämä toiminta kohdistuu uusien opiskelijoiden opintojen alkuun saattamiseen, opiskelujen sujuvaan etenemiseen ja tutkinnon suorittamiseen. Ammattikorkeakouluissa opiskelijatutoroinnilla täydennetään opettajien ja opinto-ohjaajien työtä. Ammattikorkeakoulut toteuttaisivat opiskelijatutoroinnin yhdessä opiskelijakuntien kanssa, jotka järjestävät vapaaehtoisuuden pohjalta toimivien opiskelijatutoreiden koulutuksen.

Ammattikorkeakoulujen ura- ja rekrytointitoiminnalla pyritään edistämään ammattikorkeakouluista valmistuvien opiskelijoiden taroituksenmukaista urasuunnittelua ja työhön sijoittumista. Myös tässä toiminnassa ja sen kehittämisessä opiskelijakunnat olisivat mukana.

Ammattikorkeakoulujen tehtäviin kuuluu myös opiskelijoiden hyvinvoinnista ja tukipalveluista huolehtiminen. Erityisesti opiskelijoiden ohjausta ja tukipalveluja koskevissa tehtävissä on tarkoituksenmukaista sopia työnjaosta ammattikorkeakoulun ja opiskelijakunnan kesken. Opiskelijakuntien osallistuminen esimerkiksi opintojen ohjaukseen vaikuttaa tehokkaammin kuin pelkästään ammattikorkeakoulun oma ohjaustoiminta.

Opiskelijakunnan toiminnasta aiheutuvat menot katettaisiin opiskelijakunnan omaisuudesta ja toiminnasta saaduilla tuloilla sekä jäsenmaksuilla, joita opiskelijakunnalla olisi 42 a §:n 3 momentin mukaan oikeus määrätä opiskelijakunnan jäsenten suoritettaviksi. Jäsenmaksun suuruuden vahvistaisi rehtori ja sen kantamista valvoisi ammattikorkeakoulu.

Ammattikorkeakoulun opiskelijakunnalla olisi 42 a §:n 4 momentin mukaan itsehallinto. Opiskelijakunnan hallintoa hoitaisivat edustajisto ja hallitus. Tarkempia säännöksiä ja määräyksiä ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan hallinnosta annettaisiin valtioneuvoston asetuksella ja opiskelijakunnan säännöissä.

Opiskelijakunnan tekemään päätökseen hiettaisiin 42 a §:n 5 momentin mukaan muutosta siten kuin ammattikorkeakoulun ammattikorkeakoululain ja sen nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen perusteella tekemään päätökseen. Muutosta haettaisiin siten valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka

tuomiopiirissä ammattikorkeakoulun päätoimipaikka sijaitsee.

Tarkoituksena on, että nykyiset vapaaehtoiseen jäsenyyteen perustuvat opiskelijayhdistykset päättävät purkautumisesta ja huolehtivat purkautumiseen mahdollisesti liittyvistä selvitystoimista.

Ammattikorkeakoulun sisäistä hallintoa hoitavat hallitus ja rehtori. Ammattikorkeakoululain 11 §:ssä säädetään hallituksen kokoonpanosta, 12 §:ssä hallituksen tehtävistä sekä 13 §:ssä rehtorista. Ammattikorkeakoulun hallitus hyväksyy lain 12 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan sisäistä hallintoa koskevat ammattikorkeakoulun säännöt. Ammattikorkeakoulun säännöissä määrätään ammattikorkeakoulun sisäisen hallinnon perusteista. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 13 a §, jossa säädetään ammattikorkeakoulun sääntöihin otettavista asioista. Koska ammattikorkeakoulut ovat kooltaan ja toiminnaltaan erilaisia, on tarkoituksenmukaista, että ne voivat säännöissään itse päättää sisäisestä hallinnostaan ja sen järjestämisestä, päätöksenteosta ja muusta toiminnastaan.

3. Esityksen vaikutukset

Ehdotettu opiskelijayhdistysten muuttaminen julkisoikeudellisiksi yhdistyksiksi on tärkeä kehittämistoimenpide, joka mahdollistaa opiskelijoiden ammattikorkeakoulussa saamien palvelujen tehostamisen. Julkisoikeudellinen asema antaa opiskelijakunnalle mahdollisuuden edustaa ammattikorkeakoulun kaikkia opiskelijoita, mahdollistaa nykyistä paremmin ammattikorkeakoulujen ja opiskelijakuntien yhteistoiminnan opiskelijapalvelujen hoitamisessa sekä parantaa opiskelijakuntien taloudellisia mahdollisuuksia hoitaa tehtävänsä.

Ehdotettu ammattikorkeakoulun opiskelijakunta saattaa ammattikorkeakoulujen opiskelijat samaan asemaan yliopistojen opiskelijoiden kanssa. Ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kannalta opiskelijakuntien muodostaminen merkitsee sitä, että opiskelijat tulevat entistä kiinteämmäksi osaksi ammattikorkeakoulu yhteisöä sekä ammattikorkeakoulun hallintoa ja toimintaa. Ammattikorkeakoulun kannalta ehdotettu opiskelijakunta merkitsee sitä, että opiskelijakunnan hoidet-

tavaksi voidaan antaa ammattikorkeakoulun hallintoon ja toimintaan liittyviä julkisia tehtäviä. Tällaisia tehtäviä ei ole voitu antaa vapaaehtoiseen jäsenyyteen perustuvalla opiskelijayhdistykselle, joka ei edusta ammattikorkeakoulun kaikkia opiskelijoita.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu opetusministeriössä virkamiestyönä.

Esityksestä on kuultu Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry:tä, Suomen Ammattikorkeakouluopiskelijayhdistysten Liitto SAMOK ry:tä, Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry:tä ja Suomen kuntaliitto ry:tä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon esitystä valmisteltaessa.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä elokuuta 2004.

Lakiehdotuksen 42 a §:ssä tarkoitettujen opiskelijakunnan toiminnan käynnistäminen edellyttää valmistavia toimenpiteitä. Sen vuoksi voimaantulosäännöksen 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että ammattikorkeakoulun rehtori kutsuu koolle ammattikorkeakoulun opiskelijoiden yleisen kokouksen, joka päättää toiminnan käynnistämisen edellyttämistä toimenpiteistä.

6. Sääntämisyhteisö

Lakiehdotuksen 42 a §:n mukaan ammattikorkeakoulussa olisi opiskelijakunta, johon kuuluisivat kaikki ammattikorkeakoulun päätoimiset opiskelijat. Ehdotusta on arvioitava yhdistymisvapautta koskevan perustuslain 13 §:n perusteella. Yhdistymisvapautteen kuuluu pykälän 2 momentin mukaan oikeus ilman lupaa perustaa yhdistys, kuulua tai olla kuulumatta yhdistykseen ja osallistua yhdistyksen toimintaan. Mainitulla perustuslain säännöksellä on nimenomaisesti turvattu myös oikeus olla kuulumatta yhdistykseen. Säännös ei kuitenkaan perusoikeusuudistuksen esitöiden (HE 309/1993 vp) mukaan estä vastaisuudessa perustamasta nykyiseen tapaan lainsäädäntöteitse julkisoikeudellisia yhdis-

tyksiä julkista tehtävää varten eikä säätämistä lailla jäsenyydestä tällaisessa yhdistyksessä. Yhdistymisvapautta koskevan säännöksen voidaan tällöinkin katsoa esitöiden mukaan puoltavan pidättyvää suhtautumista pakkojäsenyyteen.

Yliopistojen ylioppilaskuntien pakkojäsenyyttä arvioidessaan perustuslakivaliokunta (PeVL 3/1997 vp) katsoi, että tämäntyyppisissä tilanteissa tulisi lähtökohtaisesti etsiä perustuslain sanamuotoon selvästi soveltuvia ratkaisumalleja eli järjestelyjä, jotka eivät rakenne pakkojäsenyyden varaan. Perustuslain yhdistymisvapautta koskevan säännöksen esitöihin viitaten perustuslakivaliokunta kuitenkin katsoi ylioppilaskunnan pakkojäsenyyden olevan sinänsä hyväksyttävissä perustuslain kannalta, etenkin kun ylioppilaskuntaa on vanhastaan pidettävä osana itsehallinnon omaavaa yliopistoa ja koska sillä on merkittävä osuus yliopiston hallinnossa. Valiokunta asetti kuitenkin tavallisen lainsäädäntöjärjestyksen edellytykseksi, että lakiehdotusta täydennetään ylioppilaskunnan julkiset tehtävät osoittavilla maininnoilla.

Ammattikorkeakoulut tulivat korkeakoulujärjestelmän osaksi 1990-luvulla. Ammattikorkeakouluilla on ammattikorkeakoululain 3 §:n mukaan sisäisissä asioissaan itsehallinto. Ammattikorkeakouluun kuuluvat pykälän mukaan sen jäsenenä päätoimiset opettajat, päätoiminen muu henkilöstö ja päätoimiset opiskelijat. Ehdotettu opiskelijakunta olisi osa itsehallinnollista ammattikorkeakoulua samaan tapaan kuin ylioppilaskunnat ovat osa yliopistoa. Ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan julkisena tehtävänä olisi osallistaa ammattikorkeakoulun hallintoon ja muuhun toimintaan.

Ehdotettu opiskelijakuntaa koskeva 42 a § on laadittu siten, että se voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. On kuitenkin suotavaa hankkia esityksestä perustuslakivaliokunnan lausunto.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

ammattikorkeakoululain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 9 päivänä toukokuuta 2003 annettuun ammattikorkeakoululakiin (351/2003) uusi 13 a ja 42 a § seuraavasti:

13 a §

Ammattikorkeakoulun säännöt

Ammattikorkeakoulun säännöissä määrätään sen lisäksi, mitä tässä laissa ja ammattikorkeakouluista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (352/2003) säädetään, hallintoelinten toimivallasta, tehtävistä ja toimikaudesta, asioiden esittelystä, käsittelystä ja ratkaisemisesta hallintoelimissä sekä muusta

ammattikorkeakoulun hallinnosta.

42 a §

Opiskelijakunta

Ammattikorkeakoulussa on opiskelijakunta, johon kuuluvat ammattikorkeakoulun päätoimiset opiskelijat. Siitä, keiden katsotaan olevan päätoimisia opiskelijoita, säädetään valtioneuvoston asetuksella. Opiskelijakunta

voi hyväksyä jäsenikseen myös muita ammattikorkeakoulun opiskelijoita.

Opiskelijakunnan tehtävänä on järjestää opiskelijoiden edustajien vaali ammattikorkeakoulun hallitukseen ja muihin 12 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuihin monijäsenisiin toimielimiin sekä, sen mukaan kuin ammattikorkeakoulun säännöissä määrätään, osallistua ammattikorkeakoulun muuhun toimintaan. Lisäksi opiskelijakunnan tehtävänä on toimia jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiään.

Opiskelijakunnan tehtävien toteuttamisesta aiheutuvat menot suoritetaan opiskelijakunnan omaisuudesta ja toiminnasta saatavilla tuloilla sekä jäsenmaksuilla, joita opiskelijakunnalla on oikeus määrätä jäsentensä suoritettaviksi. Jäsenmaksun vahvistaa rehtori, ja sen kantamista valvoo ammattikorkeakoulu.

Ammattikorkeakoulun opiskelijakunnalla

on itsehallinto. Opiskelijakunnan hallintoa varten on edustajisto ja hallitus. Tarkemmat säännökset opiskelijakunnan hallinnosta annetaan valtioneuvoston asetuksella ja tarkemmat määräykset siitä opiskelijakunnan säännöillä.

Opiskelijakunnan tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin muutoksenhausta ammattikorkeakoulun tekemään päätökseen 42 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2004.

Lain 42 a §:ssä tarkoitetun opiskelijakunnan toiminnan käynnistämiseen liittyvistä toimenpiteistä päätetään ammattikorkeakoulun opiskelijoiden yleisessä kokouksessa, jonka ammattikorkeakoulun rehtori kutsuu koolle.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 12 päivänä maaliskuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Opetusministeri *Tuula Haatainen*